

POROČILO O NAJDBAH NA HAJDINSKEM GROBIŠČU

Rudolf Bratanič

V gramoznici pri hajdinski šoli ob framski cesti je našel Janez Gojkovič, nameščeneц ptujskega muzeja, l. 1951/52 tri žarne grobove. Grobovi pripadajo rimskemu grobišču, o katerem je poročala že Jalen (Arheološki vestnik, I, 1—2, str. 177—190).

Prvi grob:

a) Lonec hruškaste oblike s prstanasto nogo iz rjavkaste gline, rdeče barvan (sl. 1). Rob je zgoraj oster, na zunanji strani izbočen. Steno pokrivajo skoraj do dna vrste gostih, majhnih, poševnih črt, deljenih z vzboklinami in kanelurami. Višina 16 cm, zunanji premer ustja 9,5 cm, notranji premer ustja 8,9 cm, premer dna 8 cm, največji premer 16,8 cm. (Inv. št. 10039.)

b) Trebušast vrč z ročajem in prstanasto nogo iz rjavkaste gline (sl. 2). Na okroglem ustju so tri kanelure. Tudi vrč je okrašen s kanelurami. Na ročaju, ki sega od ramena skoraj do ustja, so tri široke navpične kanelure. Višina 22,9 cm, zunanji premer ustja 6,1 cm, notranji premer ustja 5,3 cm, premer dna 8,9 cm, največji premer 18,5 cm. (Inv. št. 10040.)

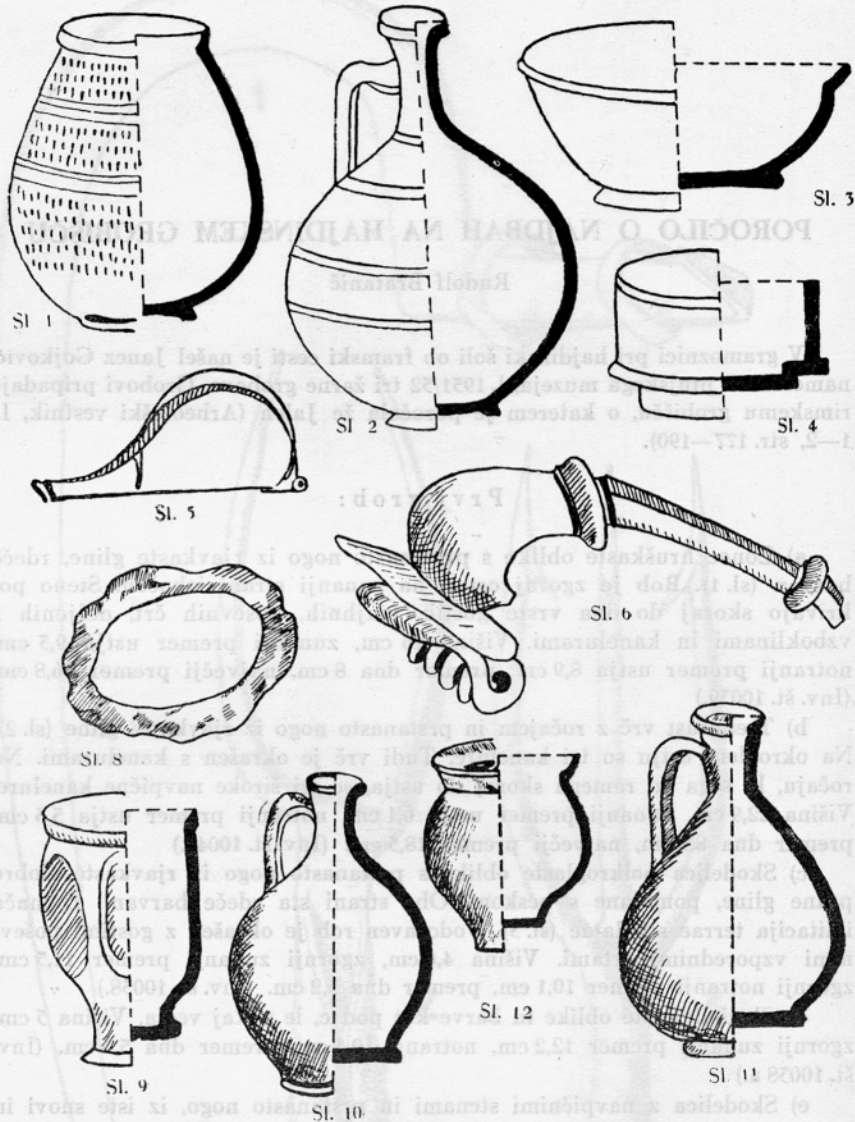
c) Skodelica polkroglaste oblike s prstanasto nogo iz rjavkaste, dobro prane gline, pomešane s peskom. Obe strani sta rdeče barvani. Domača imitacija terrae sigillatae (sl. 3). Vodoraven rob je okrašen z gostimi poševnimi vzporednimi črtami. Višina 4,6 cm, zgornji zunanji premer 11,5 cm, zgornji notranji premer 10,1 cm, premer dna 5,2 cm. (Inv. št. 10038.)

d) Skodelica iste oblike in barve kot pod c, le nekaj večja. Višina 5 cm, zgornji zunanji premer 12,2 cm, notranji 10,4 cm, premer dna 5,3 cm. (Inv. št. 10038 a.)

e) Skodelica z navpičnimi stenami in prstanasto nogo, iz iste snovi in barve kot pod c in d (sl. 4). Prehod v navpično steno je poudarjen s plastičnim rebrom. Zgornji zunanji premer 6,9 cm, notranji 6,5 cm, premer dna 3,5 cm, višina 3,8 cm. (Inv. št. 10041.)

f) Dno velike žare iz sive gline, izdelane na lončarskem kolesu. Premer 17 cm. (Inv. št. 10090.)

g) Bronasta fibula, Aucissa-tip (sl. 5). Locen je profiliran, igla je zlomljena. Fibula je dolga 4,3 cm, visoka 1,5 cm; igla je dolga 3,8 cm. Iz Poetovione je že znano več primerov takih fibul. (Prim. Diss. Pannonicae, ser. II,

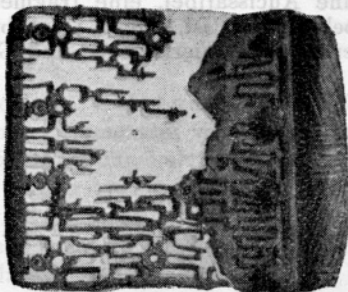

No. 4; Ilona Kovrig, Die Haupttypen der kaiserzeitlichen Fibeln in Pannonien, str. 115, sl.; M. Abramić, OJH, XVII, 120; J. Klemenc, Ptujski grad v kasni antiki, Ljubljana 1950, SAZU, str. 49.) (Inv. št. 10036.)

h) Bronasta fibula (sl. 6). Na loku sta dve odebeljenji. Del peresa konec loka, noga in igla manjkajo. Fibula je dolga 7,3 cm, visoka 2,9 cm, največja širina loka je 3,1 cm. Fibula je iz prvega ali drugega stoletja n. št. (Prim. I. Kovrig, o. c., str. 116, sl.). (Inv. št. 10035.)

i) Bronast okov za pas (sl. 7). Sestoji iz spone, ploščice in okrasa. Spona je ornamentirana na obeh straneh s poševnimi, v sredi pa z osmimi vzporednimi kanelurami, ki stoje vertikalno na osi spone. Zgornji del je pritrjen na spodnjem s štirimi bronastimi zakovicami. Na fragmentirani ploščici je pritrjen z zakovicami, od katerih je ohranjena le ena, okras kvadratne oblike izdelan v predrti tehniki. Dolžina 6,1 cm, širina 5 cm. (Inv. št. 10037.)

j) Železen obroč (sl. 8). Zunanji premer 3,9 cm, notranji premer 2,8 cm, debelina 0,5 do 0,7 cm. (Inv. št. 10084.)

Sl. 7

Drugi grob :

a) Čaša gubanka (sl. 9) iz sive gline, mešane s peskom; ima ravno nogo s poudarjenim spodnjim robom. Visoka stena čaše je nagubana s šestimi podolgovatimi vdolbinami jajčaste oblike. Višina 12,9 cm, zunanji premer ustja 6,9 cm, notranji premer ustja 5,9 cm, premer noge 4,1 cm. (Inv. št. 10079.)

b) Vrč hruškaste oblike s prstanasto nogo iz rumenkaste gline, mešane s peskom (sl. 10). Trakast ročaj veže rame z vratom. Višina 16,3 cm, zunanji premer ustja 3,2 cm, notranji premer ustja 1,6 cm, premer dna 5,1 cm, največji premer 11,7 cm. (Inv. št. 10078.)

Tretji grob :

14. I. 1952 se je zaradi krušenja zemlje pojavil tretji grob. Od dodatkov smo našli le:

a) Vrč hruškaste oblike s prstanasto, polno delano nogo iz rjavkaste gline (sl. 11). Trakast ročaj sega od ramena skoraj do ustja in ima tri plitve kanelure. Višina 23,6 cm, zunanji premer ustja 4,8 cm, notranji premer ustja 2,8 cm, premer dna 6 cm, največji premer 14,6 cm. (Inv. št. 10091.)

b) Lonček zvončaste oblike (sl. 12) iz rumenkaste gline, mešane s peskom. Višina 10,2 cm, zunanji premer ustja 8,2 cm, notranji premer ustja 6,6 cm, premer dna 2,9 cm, največji premer 8,2 cm. (Inv. št. 10092.)

Ob grobu smo našli tudi črepinje oljenke in drugih posod. Zaradi tega lahko domnevamo, da je bil ta grob že prekopan ali zaradi naknadnega pokopavanja ali iz kakega drugega vzroka.

ZUSAMMENFASSUNG

Bericht über die Funde in der römischen Nekropole in Hajdina

Auf dem römischen Gräberfeld bei Hajdina, an der Strasse nach Fram, wurden 1951/52 weitere drei Brandgräber aufgedeckt. An Beigaben wurden gefunden: drei einhenkelige Krüge, ein Topf mit reifenartig gestrichelter Wandung und Firnisüberzug, ein Töpfchen aus gelbem Ton, ein Faltenbecher aus grauem Ton, drei Schalen, letztere eine einheimische Nachahmung von terra sigillata, eine Aucissafibel, eine fragmentierte Fibel, die den kräftig profilierten Fibeln ähnlich ist, eine in Durchbruchtechnik gearbeitete Gürtelschnalle, ein eiserner Ring, Tierknochen und Gefässscherben.